

**FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE ATLETİZM KROS SPORCULARININ BAŞARI ALGISI VE HAYAL
ETME DÜZEYLERİ***
**ATHLETICS CROSS ATHLETES' PERCEPTION OF SUCCESS AND IMAGERY LEVELS
ACCORDING TO DIFFERENT VARIABLES**

Ali GÖK**
Sefa Şahan BİROL***
Elif AYDIN****

Öz

Başarıya giden yolda zihnin fabrikasıdır hayal etmek. Ve bu bağlamda hayal etmenin adını duymak bile çoğu zaman yeterlidir. Adını duyduğumuz anda zihnimiz harekete geçerek bizleri doyumsuz bir haz olan başarı gerçeğine kavuşturur. Yapmış olduğumuz çalışmada küçükler ve yıldızlar kros sporcularının hayal etme ve başarı algı düzeylerini incelemekteyiz. Bu çalışmanın amacı Türkiye atletizm federasyonu küçükler ve yıldızlar bölgesel kros ligi 2.kademe yarışmalarına katılan sporcuların hayal etme ve başarı algısı düzeylerini tespit edebilmektir. Yapılan çalışmanın araştırma gurubunu Türkiye Atletizm Federasyonu; Küçükler ve Yıldızlar Bölgesel Kros Ligi 2. Kademe yarışmalarına katılan, olasılıklı tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiş, toplam 321 sporcu oluşturmaktadır. Veriler araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, Roberts, Treasure ve Balague (1998) tarafından geliştirilen "başarı algısı envanteri-çocuk versiyonu" ve Hall ve arkadaşları (1999) tarafından geliştirilen, bu Envanter 2006 yılında Çetinkalp tarafından Türkçeye çevrilmiş geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Kafkas (2011) tarafından Türkçeye uyarlanması yapılan "Sporda Hayal Etme Envanteri" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde T-testi, Anova ve Kruskal Wallis-H anlamlılık testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda ise katılımcıların başarı algısı ve hayal etme düzeyleri toplam ve alt boyutlar çerçevesinde incelenmiş ve ölçekten alınabilecek değerler göz önüne alındığında sporcuların başarı algı düzeyi toplam puanının düşük, hayal etme düzeyi toplam puanının ise; ortalamanın üstünde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Hayal Etme, Başarı Algısı.

Abstract

To imagine is the factory of the mind on the road to success. In this context, it is often enough to hear the name of the imagination. As soon as we hear the name of imagination, our mind take action and meet us with the real of success which is an insatiable pleasure. The aim of this study is to determine the perception of success and imagery levels of athletes who participated the Minors and Starts Regional Cross Local League 2nd Stage Competitions of Athletics Federation of Turkey. The research group of the study is consisted of 321 athletes who were determined with probabilistic random sampling method and who were participated the Minors and Starts Regional Cross Local League 2nd Stage Competitions of Athletics Federation of Turkey. In the research , in addition to personal information form prepared by researcher, as a data collection tool was used 'The Children Version of the Perception of Success Questionnaire' developed by Roberts, Treasure and Balague ,(1998) and adapted to Turkish by Çetinkalp (2006) and 'Imagining Questionnaires for Children' developed by Hall and his friends (1999) and adapted to Turkish by Kafkas (2011) to specify participaters' levels of success perception. During the analysis of the datas , T-testi, Anova ve Kruskal Wallis-H analysis are applied. As a result of the findings obtained, the perception of success and imagination levels of the participants were examined in total and sub-dimensions and while considering the values that can be taken from the scale, it was determined that the total score of the perception of success level of the athletes is low and the total score of the imagination level is above the average.

Keywords: Sports, Imagination, Perception of Success.

1.GİRİŞ

Bireylerin, sürekli gelişen ve değişen dünyada çeşitli faktörlerin etkisinde kalması ile birlikte bazen amaçsız bir şekilde yaptığı hareketlerin zamanla bilinçli, istendik ve amacı olan bir takım beceriler haline dönüştüğü görülmektedir. Bireylerin yaşamlarını devam ettirilebilmesi için yapılan hareketlerle, savaşta kullanılan hareketlerin deneme mahiyetinde günlük yaşamda uygulanmasıyla birlikte günümüzde yer alan popüler spor dalları ortaya çıkmıştır. Bunların başında atletizm sporu gelmektedir. Spor dallarının tümünün temelde gelişimini sağlayan, temel egzersizlerin büyük bir çoğunluğu atletizm kapsamı içinde yer aldığından bu spor dalı "sporların anası" olarak da adlandırılmaktadır (Coşkuntürk, 1999, akt.Şimşek,2005). TDK.sözlüğünde atletizm;" Beden gücünü, çevikliği, yetenekleri geliştirmeye yarayan koşu, atlama, ağırlık kaldırma, atma vb. tek başına yapılan bireysel sporların genel adı" olarak geçmektedir (www.tdk.gov.tr).

* Bu çalışma, 18-20 Nisan 2018 tarihleri arasında Muş'da organize edilen "11.Ulusal Spor Bilimleri Öğrenci Kongresi"nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

*** Dr.Öğr.Üyesi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

**** Dr.Öğr.Üyesi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

İnsanoğlunun yaptığı en eski spor dallarından biri olan atletizm, fiziksel güç, dayanıklılık, çeviklik, hız gibi nitelikler gerektiren, koşu, yürüyüş, atma ve atlamalardan oluşan çalışmaları, oyun ve yarışmaları ifade ettiği belirtilmiştir (Spor Ansiklopedisi, 1991). Koşu branşlarından biri olan kros,TDK sözlüğünde, "Kırlarda ve ormanlarda, hendeklerden, yükseltilerden, çukurlardan ve akarsulardan geçerek yaya yapılan koşu" şeklinde geçmektedir (www.tdk.gov.tr). Atletizm, insanın güç ve yeteneğinin neredeyse tümüyle kullanılmasını gerektiren bir spor dalıdır. Atletler bir yanda birbirleri ile yarışırken, bir yanda kendi güç ve yeteneklerinin de sınırlarını tanıyarak, bunları geliştirme çabası içerisinde olurlar (merkezspor.blog). İnsanların sahip olduğu bireysel farklılıkların nelerin olduğu, bu farklılıkları neyin etkilediği gibi konuların anlaşılmasına çalışılması ilgi çeken konular arasında olduğu ifade edilebilir. Bireylerin kişisel yapısının yapılan spor türünü etkilediği düşünülmektedir. Somut olarak söylemek gerekirse; insan fiziksel ve fizyolojik özelliklerinin yanında, soyut olarak psikolojik, sosyolojik ve kültürel özellikler de taşıyan bir canlıdır. Sportif açıdan bakıldığı zaman da başarılı bir performans sergilemek için sporcunun fizyolojik ve psikolojik olarak hazır olması gerektiği vurgulanmıştır (Konter, 2003; Akt. Elçi, Ağbuğa, Işık, Öztıp, 2013). Bu psikolojik becerilerden bir tanesi de "Hayal Etme(İmgeleme)"dir. İmgeleme, yapılacak olan hareketin veya bir becerinin uygulaması olmaksızın yoğun bir şekilde zihinde yaşatılması olarak ifade edilmiştir (İkizler ve Karagözoğlu, 1997; Akt. Konter, 1999), imgelemenin (hayal etmenin) sadece zihinde canlandırma olmadığını, zihnimize canlandırılan durumu bütün duyu organlarıyla yaşıyor gibi hissetmek (görme, koklama, işitme, dokunma, tat alma) olduğunu belirtmiştir. Taylor ve Wilson (2005), sporcuların kendilerini müsabaka esnasında taktikleri ve becerileri uygularken hissedebileceğini ve bunu görebileceğini, bir cimnastikçinin kendini yer serisi yaparken veya bir yüksek atlamacının atlamadan önce atacağı adımları hesaplaması ve ardından düşüşünü canlandırması imgeleme becerisinin uygulandığını göstermesi birer örnek olarak belirtilmiştir (Akt. Elçi, Ağbuğa, Işık, Öztıp, 2013). Teknik, taktik ve motorik çalışmalarla birleştirilerek de kullanılan aynı zaman da spor psikolojisinin önde gelen uygulama alanlarından birisi olan imgeleme çalışmaları sporcuların birçok alanda gelişmesine olanak sağlar. Bu durum sporcuların performansının geliştirilmesinde önemli kazanımlara yol açmaktadır. Sporda imgeleme, sporcunun kendisiyle ilgili olumlu benlik algısı oluşturmaya ve benliğini geliştirmesine yardımcı olmaktadır (Aldemir, Biçer, Kale, 2014). Bireyin kendi benlik kavramını beğenmesi,onaylaması ve kendisinden hoşnut olması benlik saygısı olarak ifade edilmektedir (Eisenberg ve Delaney, 1998, akt. Ersöz, Çetinkalp, Eklund, 2015). Bir sporcunun "Ben iyi bir sporcuyum" düşüncesine sahip olması buna örnek olarak verilebilir. Bireyin kendini algılamasından meydana gelen gerçek benliği var olan birçok duygudan etkilenir. Yaşantılar sonucu birey, kendine değer verme duygusunu geliştirme olanağına sahip olur (Öner,1987; Akt.Karabulut, 2010).

Kişinin kendisine karşı duyduğu saygıyı ve özgüvenini geliştiren duyguların başında "başarı" gelmektedir. Başarıların ölçüsü, belirli bir davranış anlamına yönelik olarak yaşanan özelemlerdir. Bu başarının önemli olan bir konuda özlemlere yaklaşmasının veya uzaklaşmasının neticesinde kişi kendisiyle ilgili kanaya varmaktadır. Ancak istekleri ve amaçları gerçekçi olan bunu gerçekleştirebilen bir kişinin ortalama bir başarı ile bile kendini değerli hissedeceği belirtilmektedir (Güngör, 1989; Akt: Karabulut, 2010).

Başarı algısı ve hayal etme (imgeleme) alanında yapılmış çalışmalar ilgili literatürde yer almaktadır. Canpolat ve Çetinkalp, (2011), ilköğretim ikinci kademe öğrenci-sporcuların öz-yeterlik ve başarı algısı düzeylerini belirlemek ve başarı algısının öz-yeterlik üzerindeki etkisini araştırdığı çalışmasının sonucunda, öğrencilerin öz-yeterlik ile başarı algısı alt boyutları arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişkinin olduğunu bulmuştur (Canpolat, Çetinkalp, 2011). Akkarpat (2014), basketbolda imgeleme müdahalesi öncesi ve sonrası kadın basketbolcuların serbest atış performansına, özgüven gelişimine, yarışma kaygısının azaltılmasına ve imgeleme yeteneğinin gelişiminin farklı yaş gruplarındaki etkisini belirlemek amacı ile yaptığı çalışmasının sonucunda; görsel imgelemenin kinestetik imgelemeye göre daha çabuk gelişebildiğini bulmuştur. Psikolojik değişkenler açısından ise imgeleme müdahalesi sonrasında gelişme görülmesine rağmen farkın anlamlı olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Son zamanlarda yapılan çalışmaların birçoğunda spor yapan kişilerin fiziksel gelişimlerinin yanı sıra zihinsel olarak da sporcuların müsabakalara hazırlanmasında psikolojik faktörlerin önemli bir etken olduğu düşünülmektedir. Spor branşlarının temelini oluşturan atletizmin bir dalı olan kros sporunu yapan sporcuların bilişsel yapılarında neler hissettiklerini, müsabaka sonrasında sahip olacakları algının onları nasıl etkilediğini bilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

2.MATERYAL VE YÖNTEM

2.1 Araştırma Modeli

Araştırmada, katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek ve tutum gibi özelliklerinin belirlendiği tarama yöntemi kullanılmıştır (Büyüköztürk ve ark., 2012). Geçmişte ya da halen var olan durumun var olduğu şekliyle betimlendiği bu yöntemde önemli olan, araştırmaya konu olan olayı, bireyi ya da nesneyi kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlayabilmek ve mevcut durumu değiştirmeye kalkmadan gözleyebilmektir (Karasar, 2012).

2.2. Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye Atletizm Federasyonu; Küçükler ve Yıldızlar Bölgesel Kros Ligi 2. Kademe yarışmalarına katılan, olasılıklı tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiş, yaş ortalaması 14.68 $\pm$ 7.22 olan 162 "Erkek" ve 159 "Kadın" olmak üzere toplam 321 sporcu çalışmaya gönüllü olarak katılmıştır

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada, 'Kişisel Bilgi Formu', "Başarı Algısı Envanteri-Çocuk Versiyonu" ve "Çocuklar İçin Sporda Hayal Etme Ölçeği" veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

2.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu"; katılımcıların cinsiyet, yaş ve aile gelir durumu gibi bilgileri edinmek için kullanılmıştır.

2.3.2. Başarı Algısı Envanteri- Çocuk Versiyonu (The Children's Version of The Perception of Success Questionnaire-POSQ-Ch): Roberts, Treasure ve Balague (1998) tarafından geliştirilen ölçek, yargıların beş değerlendirme basamağına göre yapıldığı 6'sı görev, 6'sı ego yönelimi olmak üzere 12 maddeden oluşmakta ve iki alt ölçeği içermektedir. Görev yönelimli maddelerine örnek olarak "Spor yaparken, gerçekten gelişme gösterdiğim zaman kendimi çok başarılı hissedirim"; ego yönelimli maddelerine örnek olarak "Spor yaparken, diğer sporcuları yendiğim zaman kendimi çok başarılı hissedirim" verilebilir. Orijinal ölçeğin güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları Roberts, Treasure ve Balague (1998) tarafından yapılmış ve Cronbach's alfa katsayısı görev yönelimi alt ölçeği için .87, ego yönelimi alt ölçeği için ise .84 olarak bulunmuştur. Araştırmada kullanılacak ölçeğin bu çalışma için güvenilirlik katsayısı Cronbach Alfa; 0.94 bulunmuştur. Envanter 2006 yılında Çetinkalp tarafından Türkçeye çevrilmiş ve geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Cronbach alfa değerleri, görev yönelimi alt ölçeği için .79 ve ego yönelimi alt ölçeği için ise .77 olarak bulunmuştur (Kazak Çetinkalp.;2006). Ayrıca Bu ölçeğin Türkiye'ye uyarlanmasında da orijinal ölçekteki gibi 2 alt boyut bulunmuştur. Birinci alt boyut görev yönelimi (4,5,7,8,9,12.maddeler), ikinci alt boyut ise; ego yönelimidir (1,2,3,6,10,11.maddeler).

2.3.3. Çocuklar İçin Sporda Hayal Etme Ölçeği: Araştırmada Hall ve arkadaşları (1999), tarafından geliştirilen Kafkas (2011) tarafından Türkçe'ye uyarlanması yapılan Sporda Hayal Etme Envanteri SIE (Sport Imagery Questionnaire- SIQ) kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan ÇİSHEÖ toplam 21 madde ve beş alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek alt boyutları; a) Özel bilişsel boyut (ÖBB, $\alpha = .77$); 4 maddeden oluşan ve öğrencilerin yaptıkları sportif branşın temel tekniklerini sergilemeden önce sergilenecek olan o tekniğin hayal edilmesi durumu ölçmektedir. b) Genel bilişsel boyut (GBB, $\alpha = .62$); 4 maddeden oluşan ve öğrencilerin yaptıkları sportif etkinliklerin genel anlamda planlamasını ölçmektedir. c) Özel motivasyon boyutu (ÖMB $\alpha = .70$); 4 maddeden oluşan ve öğrencilerin yaptığı sportif etkinliklerde kendini genel anlamda motive etme durumunu ölçmektedir. d) Genel motivasyon-canlandırma boyutu (GMCB, $\alpha = .77$) 4 madde ve öğrencilerin uğraştığı sportif etkinlikte bir yeteneği yapmadan önce yapacağı yetenekleri önceden hayal etmesi durumunu ölçmektedir. e) Genel motivasyon-üstünlük boyutu (GMÜB, $\alpha = .70$) 5 madde ve öğrencilerin yaptığı sportif etkinliği sergilemeden önce yapacağı etkinliği en iyi şekilde hayal etme durumunu ölçmektedir. Belirtilen referanslar doğrultusunda, birden fazla faktör altında yer alan, faktör yük değeri ya da madde bırakmalı korelasyon değeri .30'ün altında olan 6 madde ölçekten çıkarılarak kalan 15 madde ile yukarıda belirtilen işlemler tekrar edilmiştir. Belirtilen işlemler sonucunda envanterin toplam varyansın % 51.9'unu açıkladığı görülmüştür. Ayrıca, envanterin özdeğeri 1'den büyük 3 faktörde toplandığı saptanmıştır. Bunun yüzde 36.2'sinin birinci, yüzde 8.1'inin ikinci, yüzde 7.5'inin üçüncü alt boyutta olduğu görülmüştür.

Elde edilen alt boyutlardan birincisi özel bilişsel-motivasyonel alt boyut bu boyut orijinal ölçekte özel bilişsel (1, 2, 3, 4) ve özel motivasyonel (9, 10,11, 12) olmak üzere iki ayrı boyutta faktör yapısına sahiptir. Bu çalışmada ise bu iki boyutun faktör analizi sonucunda birleştiği görülmüştür. Özel bilişsel-motivasyonel (1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, 12) 8 maddeden oluşan bu alt boyut toplam varyansın %36.24'ünü

açıklamakta ve faktör yükleri .38 ile .72 arasında değişmektedir. Özel bilişsel-motivasyonel alt boyutuna örnek olarak “Genellikle bir becerinin neye benzediğini kafamda canlandırabilirim” maddesi gösterilebilir. İkinci alt boyut genel bilişsel alt boyut 3 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin orijinalinde bu boyut 4 madde iken (5, 6, 7, 8,) 8. maddenin faktör yükü .30’un altında olduğu için atılmıştır. Faktör yükleri .78 ile .65 arasında sıralanan bu alt boyut toplam varyansın %8.12’sini açıklamaktadır. “Kafamda yeni oyun planları tasarlarım” maddesi bu alt boyuta örnek olarak gösterilebilir. Üçüncü alt boyut genel-motivasyon üstünlük alt boyutudur. Faktör yükleri .72 ile .65 arasında sıralanan ve toplam varyansın %7.54’ini açıklayan bu alt boyut (18, 19, 20, 21) 4 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin orijinalinde bu boyut (17, 18, 19, 20, 21) 5 madde iken 17. maddenin faktör yükü .30’un altında olduğu için ölçekten çıkarılmıştır. Genel motivasyon-üstünlük alt boyutuna örnek “Zor bir durumda dikkatimi toplamış olarak kendimi hayal ederim” gösterilebilir. Araştırmada kullanılacak ölçeğin bu çalışma için güvenilirlik katsayısı Cronbach Alfa; 0.93 bulunmuştur.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Katılımcıların kişisel bilgilerinin dağılımlarının belirlenmesi için yüzde ve frekans yöntemleri; verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığının belirlenmesi için Kolmogorov-Smirnov, Shapiro-Wilks, Q-Q Plot normallik testi uygulanmış ve bunun neticesinde verilerin parametrik test koşullarına uygun olduğunun anlaşılmasından sonra verilerin analizinde; katılımcıların Başarı Algı ile Hayal Etme düzeylerinin bazı demografik özelliklere göre farklılığını belirlemek için T-Testi, Kruskal Wallis-H, Mann Whitney-U ve ANOVA testi uygulanmıştır.

3. BULGULAR

Tablo 1: Katılımcıların Kişisel Bilgilerine Göre Dağılımları

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Erkek	162	50,5
	Kadın	159	49,5
	Toplam	321	100
Yaş	13	64	19,9
	14	103	23,1
	15	154	48,0
	Toplam	321	100
Aile Aylık Gelir Durumu	0-1000 TL	79	24,6
	1001-2000 TL	159	49,5
	2001-3000 TL	60	18,7
	3001 ve üstü	23	7,2
	Toplam	321	100

Tablo 1’de katılımcıların cinsiyet, yaş, aile aylık gelirleri ve spor yapma yılına ilişkin istatistiksel bulgulara göre katılımcıların %50,5’inin “erkek”, %49,5’inin “kadın”, %19,9’unun “13”, %23,1’inin 14, %48’inin ise 15 yaşında olduğu, %24,6 ‘sının aile aylık gelirlerinin “1000 ve altı”, %49,5’inin “1001-2000”, %18,7’sinin “2001-3000”, %7,2’sinin ise “3.001 ve üstü” arasında olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2: Katılımcıların cinsiyet durumlarına göre başarı algı düzeylerine ilişkin hesaplanan T-Testi sonuçları

Ölçek Alt boyutlar	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
Ego Yönelim	Kadın	159	10,41	4,34	0,471	319	0,638
	Erkek	162	10,17	4,85			
Görev Yönelim	Kadın	159	9,71	4,41	0,044	319	0,965
	Erkek	162	9,74	5,12			
Başarı Algısı Toplam	Kadın	159	20,13	8,26	0,218	319	0,827
	Erkek	162	19,91	9,60			

*p<0.05

Tablo 2’de görüldüğü gibi, örnekleme oluşturan katılımcıların başarı algısı ölçeği alt boyutlarının puanları ile başarı algısı ölçeği toplam puanının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda alt boyutlarda ve başarı algısı ölçeği toplam puanında istatistiksel anlamlı fark bulunmamıştır (p>0.05). Başka bir deyişle kadın ve erkek katılımcıların başarı algı düzeyleri benzerdir.

Tablo 3: Katılımcıların cinsiyet durumlarına göre hayal etme düzeylerine ilişkin hesaplanan T-Testi sonuçları

Ölçek Alt boyutlar	Yaş	N	$\bar{X}$	S _x	F	sd	p
Ego Yönelimi	13	64	10,23	4,55	0,014	2,318	0,987
	14	103	10,35	4,54			
	15	154	10,28	4,70			
Görev Yönelimi	13	64	9,66	4,79	0,010	2,318	0,991
	14	103	9,74	5,15			
	15	154	9,75	4,54			
Başarı Algısı Toplam	13	64	19,89	8,91	0,010	2,318	0,990
	14	103	20,09	9,30			
	15	154	20,03	8,79			

*p<0.05

Tablo 3'te görüldüğü gibi, örnekleme oluşturan katılımcıların hayal etme ölçeği alt boyutlarının puanları ile hayal etme ölçeği toplam puanının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda alt boyutlarda ve hayal etme ölçeği toplam puanında istatistiksel anlamlı fark bulunmamıştır (p>0.05). Başka bir deyişle kadın ve erkek katılımcıların hayal etme düzeyleri benzerdir.

Tablo 4: Katılımcıların yaş değişkenine göre başarı algısı düzeylerine ilişkin hesaplanan ANOVA Testi sonuçları

Ölçek Alt boyutlar	Yaş	N	$\bar{X}$	S _x	F	sd	p	Anlamlı fark
Özel bilişsel motivasyonel	13	64	30,28	7,37	5,234	2,318	*0,006	1-3
	14	103	28,48	7,17				
	15	154	26,94	6,94				
Genel bilişsel	13	64	10,84	3,42	3,418	2,318	*0,034	1-3
	14	103	10,23	2,93				
	15	154	9,66	3,16				
Genel motivasyon üstünlük	13	64	15,72	4,00	6,420	2,318	*0,002	1-3
	14	103	14,91	4,16				
	15	154	13,70	4,00				
Hayal etme toplam	13	64	56,84	13,52	6,159	2,318	*0,002	1-3
	14	103	53,62	13,21				
	15	154	50,29	12,61				

*p<0.05

Tablo 4'te katılımcıların yaş değişkenine göre başarı algısı alt boyutlarında ve toplam puanında anlamlı fark tespit bulunmamıştır (p>0.05). Dolayısıyla, yaşları 13, 14 ve 15 arasında değişen katılımcıların başarı algılarının benzer olduğu söylenebilir.

Tablo 5: Katılımcıların yaş değişkenine göre hayal etme düzeylerine ilişkin hesaplanan ANOVA Testi sonuçları

Ölçek Alt boyutlar	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S _s	t	sd	p
Özel bilişsel motivasyonel	Kadın	159	28,55	7,15	1,143	319	0,254
	Erkek	162	27,64	7,23			
Genel bilişsel	Kadın	159	9,83	3,18	1,356	319	0,176
	Erkek	162	10,31	3,13			
Genel motivasyon üstünlük	Kadın	159	14,25	4,29	1,037	319	0,301
	Erkek	162	14,72	3,94			
Hayal Etme Toplam	Kadın	159	52,64	13,51	0,025	319	0,980
	Erkek	162	52,68	12,91			

*p<0.05

Tablo 5'te katılımcıların yaş değişkenine göre hayal etme düzeyi tüm alt boyutları puanlarında ve hayal etme düzeyi toplam puanında anlamlı fark tespit edilmiştir (p<0.05). Anlamlı fark 13 yaşındaki katılımcıların, 15 yaşındaki katılımcılara göre lehine olduğu tespit edilmiştir. Başka bir deyişle 13 yaşındaki sporcuların, 15 yaşındaki sporculara göre hayal etme düzeyleri daha yüksektir.

Tablo 6: Katılımcıların aile gelir durumlarına göre başarı algısı düzeylerine ilişkin hesaplanan Kruskal Wallis-H testi sonuçları

Ölçek Alt boyutlar	Aile gelir durumu	N	S.O	X ²	p
Ego Yönelimi	0-1.000 TL	79	160,50	5,571	0,123
	1.001-2.000 TL	159	165,78		
	2.001-3.000 TL	60	138,98		
	3.001 ve üstü	23	187,13		
Görev Yönelimi	0-1.000 TL	79	165,08	3,545	0,315
	1.001-2.000 TL	159	161,68		
	2.001-3.000 TL	60	144,93		
	3.001 ve üstü	23	184,24		
Başarı Algısı Toplam	0-1.000 TL	79	161,51	4,573	0,206
	1.001-2.000 TL	159	164,06		
	2.001-3.000 TL	60	142,13		
	3.001 ve üstü	23	187,37		

*p<0.05

Tablo 6'da katılımcıların aile gelir durumuna göre başarı algısı düzeylerine ilişkin yapılan Anova testi sonucunda alt boyut puanları ve başarı algısı toplam puanı homojenlik gösteremediğinden başarı algısı alt boyutları ve toplam başarı algısı puanları için Kruskal Wallis-H testi uygulanmış ve anlamlı fark tespit edilememiştir (p>0.05)

Tablo 7: Katılımcıların aile gelir durumlarına göre hayal etme düzeylerine ilişkin hesaplanan ANOVA Testi sonuçları

Ölçek Alt boyutlar	Aile gelir durumu	N	S.O	X ²	p	Anlamlı fark
Genel motivasyonel üstünlük	0-1.000 TL	79	136,25	10,140	*0,017	1-2
	1.001-2.000 TL	159	162,19			1-3
	2.001-3.000 TL	60	183,68			1-4
	3.001 ve üstü	23	178,59			

*p<0.05

Tablo 7'de katılımcıların aile gelir durumuna göre başarı algı düzeyi tüm alt boyutları puanlarında ve hayal etme düzeyi toplam puanında anlamlı fark tespit edilmiştir (p<0.05). Özel bilişsel motivasyonel alt boyutu ve hayal etme toplam puanı baz alındığında anlamlı farkın diğer değişkenlere göre 0-1.000 TL değişkeninin aleyhine olduğu, genel bilişsel alt boyutunda ise ortaya çıkan anlamlı farkın 1.001-2.000 TL ve 2.001-3.000 TL değişkenleri baz alındığında yine 0-1.000 TL aleyhine olduğu tespit edilmiştir. Genel motivasyonel üstünlük alt boyut puanı homojenlik göstermediğinden, bu boyut için Kruskal Wallis-H anlamlılık testi uygulanmıştır.

Tablo 8: Katılımcıların aile gelir durumlarına göre hayal etme düzeylerine ilişkin hesaplanan Kruskal Wallis-H testi sonuçları

Ölçek Alt boyutlar	Aile gelir durumu	N	$\bar{X}$	S _x	F	sd	p	Anlamlı fark
Özel bilişsel motivasyonel	0-1.000 TL	79	24,89	7,80	8,056	3,317	*0,000	1-2
	1.001-2.000 TL	159	28,72	6,69				1-3
	2.001-3.000 TL	60	30,17	6,65				1-4
	3.001 ve üstü	23	29,43	6,66				
Genel bilişsel	0-1.000 TL	79	9,00	3,32	4,187	3,317	*0,006	1-2
	1.001-2.000 TL	159	10,40	2,91				1-3
	2.001-3.000 TL	60	10,50	3,38				
	3.001 ve üstü	23	10,43	3,10				
Hayal etme toplam	0-1.000 TL	79	47,20	14,22	6,951	3,317	*0,000	1-2
	1.001-2.000 TL	159	53,65	12,52				1-3
	2.001-3.000 TL	60	56,23	12,19				1-4
	3.001 ve üstü	23	55,35	11,67				

*p<0.05

Tablo 8’de Anova test analizlerine göre homojenlik gösteremeyen genel motivasyonel üstünlük alt boyutu için Kruskal Wallis-H testi uygulanmış ve katılımcıların aile gelir durumlarına göre anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Genel motivasyonel üstünlük alt boyutunda anlamlı farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespit edebilmek için Mann Whitney-U testi uygulanmıştır. Hesaplanan Mann Whitney-U testi sonuçları incelendiğinde aile gelir durumu 0-1.000 TL arasında olan katılımcıların ortalama puanları, 1.001-2.000 TL, 2.001-3.000 TL ve 3.001 TL ve üzeri gelir durumu olan katılımcıların ortalama puanlarından daha düşük çıkmıştır.

Tablo 9: Katılımcıların hayal etme ve başarı algı düzeylerine ilişkin tanımlayıcı istatistik sonuçları

Alt Boyutlar	N	$\bar{X}$	Sd	Min	Max
Ego yönelim	321	10,29	4,60	6,00	30,00
Görev yönelim	321	9,73	4,78	6,00	30,00
Başarı algısı toplam	321	20,02	8,95	12,00	60,00
Özel bilişsel motivasyonel	321	28,10	7,20	12,00	40,00
Genel bilişsel	321	10,08	3,16	3,00	15,00
Genel motivasyon üstünlük	321	14,49	4,12	4,00	20,00
Hayal etme toplam	321	52,67	13,20	21,00	75,00

Tablo 9’da başarı algı düzeyi alt boyutları puanları ve başarı algı düzeyi toplam puanı ile hayal etme düzeyi alt boyutları puanları ve hayal etme düzeyi toplam puanı incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre katılımcıların başarı algı düzeylerinin ego yönelimi alt boyutunda daha yüksek ($\bar{X}=10,29$) olduğu; hayal etme düzeylerinin ise özel bilişsel motivasyonel boyutunda en yüksek ($\bar{X}=28,10$), genel bilişsel alt boyutunda ise en düşük ($\bar{X}=10,08$) olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin başarı algısı toplam puan ortalaması $\bar{X}=20,02$, hayal etme düzeylerin toplam puan ortalaması ise $\bar{X}=52,67$ olarak tespit edilmiş olup, her iki ölçekten alınan minimum ve maksimum puanlar değerlendirildiğinde, bu verilere göre araştırmaya katılan öğrencilerin başarı algılarının düşük, hayal etme düzeylerinin ise ortalamanın üstünde olduğu söylenebilir.

4.TARTIŞMA

Bu araştırmada küçükler ve yıldızlar bölgesel kros ligi 2. Kademe yarışmalarına katılan sporcuların başarı algısı ve hayal etme düzeyleri incelenmiştir. Katılımcıların başarı algısı ve hayal etme düzeyleri toplam ve alt boyutlar çerçevesinde incelenmiş ve ölçekten alınabilecek değerler göz önüne alındığında sporcuların başarı algı düzeyi toplam puanının düşük, hayal etme düzeyi toplam puanının ise; ortalamanın üstünde olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre başarı algı alt boyutu olan ego yönelim, görev yönelim ve başarı algısı toplam puanlarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bunun nedeni olarak katılımcıların tutum davranış ve düşüncelerin yaş gurubun da benzerlik gösterdiği ve bunda başarı algısı ile ilişkilendirildiği düşünülmektedir. Sportif faaliyetlerde başarı algısının katılmakta olan aktivite sırasında kız veya erkek sporcular için aynı şekilde haz ve mutluluk almak, bulunduğu ortamda sosyal ilişkiler içerisinde olmak, kaliteli zaman geçirmek ve katıldıkları spor branşında temel yeterliliği sağlaması ile gerçekleşebilmektedir. Bu bağlamda kız ya da erkek ergenlerin katıldıkları sportif faaliyetlerde başarı algısının aynı doğrultuda gerçekleşmesi anlamlı farklılığın bulunmamasına sebep olduğu şeklinde açıklanabilir. Çalışma bulgularımızla benzer olarak, Bozkurt (2014)’un, yapmış olduğu çalışmasında, başarı algısı alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Bir başka çalışmada ise; Canpolat ve Çetinkalp, (2011), ilköğretim ikinci kademe öğrenci-sporcuların öz-yeterlik ve başarı algısı düzeylerini belirlemek ve başarı algısının öz-yeterlik üzerindeki etkisini inceledikleri araştırmalarında; başarı algılarının cinsiyetler açısından istatistiksel olarak bir farklılaşmanın olmadığı sonucuna ulaşmışlardır (Li, Hammer ve Acock, 1996; Akt. Canpolat ve Çetinkalp, 2011), cinsiyete göre ego yönelim düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olduğu neticesini bulurken, görev yöneliminde anlamlı bir farklılığın olmadığını belirtmişlerdir.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre hayal etme düzeyleri alt boyutları olan özel bilişsel motivasyonel, genel bilişsel, genel motivasyon üstünlük, hayal etme toplam puanlarında anlamlı farklılık görülmemiştir. Bunun nedeni olarak, kız ya da erkek ergenlerin bu aktivitelere katılmalarında ki birincil

amacının eğlenme, arkadaşları ile birlikte olma arzusu, onlarla daha eğlenceli aktif ve kaliteli zaman geçirme olması görülmektedir. Ve daha iyi bir ortamını hayal etmelerine gerek duymadan var olan anı yaşamaktan mutluluk duyması ve aslında hayallerini o an yaşadığı ve kendince hayallerine ulaşmada yeterli bir konum ve seviyede olduğunu sadece, o anı yaşayarak hayallerine ulaştığı şeklinde yorumlanabilir. Ağılönü (2014) çalışmasında hayal etme alt boyutlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık oluşturup oluşturmadığını bulmak için yaptığı test analizleri sonucunda, bilişsel İmgeleme motivasyonel genel ve motivasyonel genel ustalık boyutunda cinsiyete göre anlamlı düzeyde farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. Bir başka çalışmada ise; Gammage, Hall ve Roger, (2000) yaptıkları çalışmada erkeklerin bayanlara göre daha fazla hayal etme tekniği kullandıklarını ifade edilmiştir. Kızıldağ (2007) 'ın, farklı spor branşları ile uğrasan sporcular üzerine yapmış olduğu çalışmada da kız ve erkek sporcuların Bilişsel imgeleme, Motivasyonel Özel imgeleme ve Motivasyonel Genel Uyarılmışlık alt boyutlarındaki ortalama puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu sonuçlar çalışma bulgularımızı destekler nitelikte değildir.

Katılımcıların yaş değişkenine göre başarı algısı alt boyutları olan ego yönelimi ve görev yönelimi başarı algısı toplam puanlarında anlamlı farklılık görülmemiştir. 11-15 yaş aralığında sportif bir etkinlik de bulunan ergenlerin bu yaş dönemlerinde fiziki ve psikolojik yönden gelişmeleri hızlı bir şekilde devam etmektedir. Bu yaş aralığındaki her dönemin bireylerde farklı gelişimsel özellikleri meydana getirmesi sonucunda bireyin yaşamakta olduğu fiziki ve psikolojik değişimler ortaya çıkmaktadır. Bireylerde kendilerinde olan bu değişimler neticesinde katılacağı sportif etkinliklerini kendi isteğine göre seçip, yaşına uygun fiziksel etkinliklerde bulunmak istemektedirler. Yani, sportif bir etkinlikte bulunan ergenlerin yaşına uygun oyunları seçip, kendi yaş grubundaki diğer arkadaşları ile aynı ortamda olup fiziksel aktivitelere katılması sonucunda bu aktivitelerde sosyalleşme ve kendilerini gerçekleştirme duyguları meydana gelmektedir. Ve ortaya çıkan bu durumda başarı algılarını doğru bir orantıda etkileyeceği düşünülmektedir. Çalışmamızla benzer olarak; örneklem grubunu oluşturan yaş grubunun içinde bulunduğu bir çalışma olan; Wankel ve Kreisal, (1985), yaptıkları çalışmada, başkalarını memnun etmek, ödül ve oyunu kazanmak gibi nedenlerin çok popüler olmasına rağmen örnek olarak aldığı 7-14 yaş aralığındaki 822 genç sporcunun bu nedenleri çok az önemsediklerini bulmuşlardır. Daha çok, spordan duydukları heyecan, kişisel başarı, becerilerini geliştirmek ve başkalarına karşı becerilerini test etmek olduğu ortaya konulmuştur (Yılmaz, 2002 , akt. Bozkurt, 2014) Yine aynı şekilde; Saap ve Haubenstricker, (1978), Michigan' da çok geniş çaplı bir araştırma yapmışlardır. Okul dışı sportif aktivitelere katılan yaş dağılımları 11 ve 18 yaş arasında olan 1000 erkek ve kızın yer aldığı spora katılıma ilişkin sebepler üzerinde durmuşlardır. Sonuçlara bakıldığında sporcuların asıl hedeflerinin eğlence, becerilerini geliştirmek, fiziksel uygunluk, arkadaşları ile birlikte olma ve yeni arkadaşlar edinme olduğu bulunmuştur (Yılmaz, 2002; Akt. Bozkurt, 2014)

Katılımcıların yaş değişkenine göre hayal etme düzeyi alt boyutlarında özel bilişsel motivasyon, genel bilişsel, genel motivasyon üstünlük ve hayal etme düzeyi toplam puanlarından anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bunun nedeni olarak da; hayal etme sürecimiz özellikle yaşımız ve birikimlerimiz ilerlediği sürece farklılık göstermektedir. Başka bir deyişle yaşımız ilerledikçe hayal etme düzeyimiz gerçek yaşantımızla daha da çok paralellik gösterir ve bu doğrultuda neler yapacağımızı neler yapamayacağımızı çok daha iyi anlar ve buna göre davranış hedef ve hayallerimizi yansıtırız yaşantımıza. Kolayış, Sarı ve Köle, (2015), çalışmamızla benzer olarak, yaptıkları çalışmaların da yaş ile bilişsel imgeleme ve güdüsel genel ustalık boyutu arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğunu bulmuşlardır. Bir başka benzer çalışma ise, Aslan (2014), farklı yaş kategorilerindeki atletlerin depresyon düzeyleri ve imgeleme biçimlerine etkisinin araştırılması isimli çalışmasında; 21 ve 24 yaş aralığındaki sporcuların bilişsel özel ve bilişsel genel imgeleme düzeyleri 20 yaş ve altındakilerden daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Ve benzer bir başka çalışma ise (Parker ve Lovell, 2012; Akt. Kolayış ve ark. 2015), farklı yaş gruplarında imgeleme biçimlerinin farklı olduğunu elde ettikleri bulgularda ispatlamışlardır.

Katılımcıların aile gelir değişkenine göre başarı algısı alt boyutlarında ego yönelimi , görev yönelimi ve başarı algısı toplam puanlarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Sportif etkinliklere katılan bireylerin, aile gelir değişkenine göre başarı algısı alt boyutlarında anlamlı farkın olmamasında aile gelir durumlarında farklılık olan bireylerin sportif etkinlikte bulduklarında ortak amaç ve hedeflerinin yapılan sportif faaliyette başarılı olmak, sosyalleşme duygusunu yaşamak , birlikte güzel zaman geçirmek ve bulunduğu ortamdaki keyif alma arzusu içerisinde olmaları ve bu duyguları da yüksek düzeyde gerçekleştiribildiklerine inandıkları için kendilerini başarılı olarak görüp algıladıkları düşünülmektedir. Sportif etkinliklerin, ailelerin gelir durumları ne derecede farklı olursa olsun her kesimi ve kitleyi kapsamakta olduğundan dolayı sportif

faaliyetler de aile gelir durumunun başarı algı alt boyutlarına herhangi bir etkide bulunmayacağı düşünülmektedir. İlgili literatür incelendiğinde başarı algısı ile aile aylık gelir değişkenini veya başarı algısı ile aile sosyo-ekonomik durumu değişkenini inceleyen sınırlı sayıda çalışmalara rastlanmıştır.

Karabulut (2010), ilköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Oyun Tercihlerine ve Spora Katılımlarına Göre Kaygı Düzeylerinin ve Başarı Algılarının İncelenmesi adlı yaptığı araştırmasının sonucunda; öğrencilerin ekonomik düzeylerine göre ego yönelimi ve görev yönelimi alt ölçeği puanları karşılaştırılması sonucunda, öğrencilerin ekonomik düzeyleri ile görev yönelimi alt ölçeği arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını ortaya koymuştur. Fakat diğer yandan öğrencilerin ekonomik düzeyleri ile ego yönelimi alt ölçeği karşılaştırıldığında ise aralarında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yani ekonomik düzeyi düşük olan öğrencilerin ego yönelimi alt ölçek puan ortalamasının ekonomik düzeyi yüksek öğrencilerin ego alt ölçek puan ortalamasına göre daha düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmamızdan farklı olarak; Bozkurt, (2014), Okul Sporlarına Katılan Öğrencilerin Katılım Motivasyonu, Başarı Algısı ve Öz Yeterliklerinin İncelenmesi isimli yaptığı çalışmasının sonucunda; erkek sporcularda sosyo-ekonomik düzey ile başarı algısı ve öz yeterlik değişkenleri incelendiğinde, gruplar arasında sadece başarı algısının görev yönelimi alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu, ego yönelim ve öz yeterlik değişkenleri açısından sosyo-ekonomik düzey gruplarında anlamlı fark olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Yine aynı çalışmada yer alan kız sporcularda sosyo-ekonomik düzey ile başarı algısı ve öz yeterlik değişkenleri incelendiğinde, gruplar arasında sadece başarı algısının ego yönelimi alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu neticesine varmışlardır.

Katılımcıların aile gelir değişkenine göre hayal etme düzeyi alt boyutlarında özel bilişsel motivasyonel , genel bilişsel motivasyonel ve hayal etme toplam puanları açısından anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Bunun nedeni olarak bireylerin sosyal yaşantısı, aile yapısı, gelişimini sağladığı il, ilçe, köy gibi çevresel faktörlerin bireyin gelişimine doğrudan etki etmesi ve bununla birlikte bireyin hayal etme gücünü etkilediği düşünülmektedir. Birey hayal ederken gördükleri ve bulunduğu ortamdaki etkilenmektedir. Hayal etme zihinde canlanmadan önce çevremizde yaşadığımız toplumdaki etkilenir ve bu etkileşim sonucunda aile gelir düzeyleri arasında fark olan ergenlerin hayal etme ve istekleri arasında farklılıklar olacağı düşünülmektedir.

5.SONUÇ

Sonuç olarak ; cinsiyet , yaş ve aile gelir durumlarında katılımcıların başarı algı düzeyleri paralellik göstermektedir. Bu değişkenlerin sonucunda ergenlerin sportif faaliyetlerden beklenti düzeyleri bulunduğu ortamdaki keyif almak ve kendilerini gerçekleştirmek olduğu için başarı algı düzeylerinde herhangi bir farklılık yoktur. Fakat cinsiyet , yaş ve aile gelir durumunda sporcuların hayal etme düzeylerinde farklılıklar vardır. Cinsiyet değişkeninde hayal etme konusunda bir fark olmazken yaş ve aile gelir durumunun hayal etmeyi etkilediği görülmektedir. Bu gibi değişkenler neticesinde ergenlerin sportif faaliyetlerde farklı fiziksel ve psikolojik durumlarda olduğu yarışını ve müsabakasını buna göre yaptığı gözlemlenmektedir.

KAYNAKÇA

- Ağılönü, Ö., (2014). *Farklı spor branşlarıyla uğraşan sporcuların hayal etme ve problem çözme becerilerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Akkarpat, İ.(2014). *Farklı Yaş Gruplarında Basketbolda İmgelemenin Serbest Atış Performansı, Özgüven ve Kaygı Üzerine Etkisi*. Haccettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Bilimleri ve Teknolojisi Programı .Yayınlanmamış yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Aldemir, G.Y.,Biçer, T.,Kale, E., (2014). *Futbolcularda İmgeleme Çalışmalarının Problem Çözme Üzerine Etkisi*. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*.
- Aslan, V. (2014). *Farklı Yaş Kategorilerindeki Atletlerin Depresyon Düzeyleri Ve İmgeleme Biçimlerine Etkisinin Araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun
- Bozkurt, Ş., (2014). *Okul Sporlarına Katılan Öğrencilerin Katılım Motivasyonu, Başarı Algısı ve Öz Yeterliklerinin İncelenmesi*. Akdeniz Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi,Antalya.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Canpolat,A.M.,Çetinkalp, Z.K., (2011). İlköğretim II. Kademe Öğrenci-Sporcuların Başarı Algısı ve Öz-Yeterlik Düzeyleri Arasındaki İlişki. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilim Dergisi*.13(1):14-19.
- Elçi, G.,Ağbuğa, B.,Işık U.,Öztop, E., (2013). İmgeleme çalışmasının 9-13 Yaş Yüzme Sporcularında Beceri Gelişimine Etkisinin İncelenmesi. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*.ISSN:1309-0356.
- Ersöz, G.,Çetinkalp, Z.K.,Eklund, R.(2015) Kadın ve Erkek Sporcularda Başarı Hedeflerini Ongormede Kendini Fiziksel Algılama ve Yaşam Doyumunun Rolü..*Haccettepe Journal of Sport Sciences* , 26 (2), 65-76
- Gammage, K.L.,Hall, C.R.,Rodgers, M., (2000). *More About Exercise Imagery*, The Sport Psychologist.
- Hall, C.R. Mack, D., Paivio, A. and Hausenblas H., (1999). Imagery use by athletes: Development of the sport imagery questionnaire. *International Journal of Sport Psychology*,29, 73-8

- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5a072437956105.10906103..Erişim tarihi 11.11.2017.
<https://merkezspor.blog/2017/03/15/atletizm-nedir-atletizm-dallari/>
- İkizler, C., Karagözoğlu, C., (1997). *Sporda Başarının Psikolojisi*, Alfa Basım Yayın Dağıtım, 3. baskı, 119.
- Karabulut, G. (2010). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Oyun Tercihlerine ve Spora Katılımlarına Göre Kaygı Düzeylerinin ve Başarı Algılarının İncelenmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- Kafkas, M.E., (2011). *Çocuklar İçin Sporda Hayal Etme Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması: Bir geçerlik ve güvenirlik çalışması*. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri dergisi. Cilt 5,sayı 2.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kazak Çetinkalp Z. (2006). *The Validity and Reliability Study of "The Children's Version of the Perception of Success Questionnaire-POSQCH" For Turkish Athletes*; 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı; p:1325.
- Kızıldağ, E. (2007). *Farklı Spor Branşındaki Sporcuların İmgeleme Biçimleri*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Konter, E. (1999). *Uygulamalı Spor Psikolojisinde Zihinsel Antrenman*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 8.
- Kolayış, H., Sarı, İ., Köle, Ö., (2015). Takım sporlarıyla uğraşan kadın sporcuların imgeleme, güdülenme ve kaygı puanları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Ankara Üniv Spor Bil Fak, 13 (2), 129-136.
- Roberts, G.C., Treasure, D.C., Ballague, G., (1998). Achievement goals in sport; The Development and Validation of the Perception of Success Questionnaire; *Journal Of Sport Sciences*; 16 (4), 337-347
- Sapp M, Haubenstricker J. Motivation for joining and reasons for not continuing in youth sports programs in Michigan. The American Alliance for Health, Physical Education, Recreation and Dance National Conference, Kansas City, Missouri. April 7; 1978.
- Spor Ansiklopedisi, (1991). İstanbul: Milliyet Yayınları, 15.
- Şimşek, D.,(2005). *Ortaöğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Taylor, J., Wilson, G. (2005). *Applying Sport Psychology: Four Perspectives*. Human Kinetics, 119-132.
- Wankel, L.M. and Kreisel, P.S.J. (1985). Factors underlying enjoyment of youth sports: Sport and age group comparisons. *Journal of Sport Psychology*, 7, 51-64.